

z kontroli kompleksowej przeprowadzanej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Daleszycach

22

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto i Gminę Daleszyce, w których zamieszkuje 15 842 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Dariusz Meresiński.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został powołany na mocy Uchwały Nr XII/57/90 Rady Gminy Daleszyce z dnia 1 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej” oraz Zarządzenia Nr 1/90 Naczelnika Gminy Daleszyce z dnia 2 marca 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach.

Ośrodek posiada własny REGON 290546560 i NIP 657 22 07 946.

Dyrektorem Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Renata Segiecińska.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut stanowiący załącznik do Uchwały XLII/8/2018 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 29 stycznia 2018 roku w sprawie nadania Statutu Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Daleszycach;

Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2018 Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach;

Uchwałę Nr XXIII/9/05 Rady Gminy w Daleszycach z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania;

Uchwałę Nr XXXVI/2/2014 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 10 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

[Handwritten signature]

Uchwałę Nr XXXVI/3/2014 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 10 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XXXVI/1/2014 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 10 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLII/9/2018 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 29 kwietnia 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych;

Uchwałę Nr XXXIX/31/2014 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Daleszyce na lata 2014 – 2020;

Zarządzenie Nr 22/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce z dnia 1 marca 2016 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do kierowania jednostką, wydawania decyzji administracyjnych oraz prowadzenia postępowań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń opieki zdrowotnej w Gminie Daleszyce;

Zarządzenie Nr 141/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Daleszyce z dnia 14 listopada 2017 roku w sprawie upoważnienia specjalisty pracy socjalnej MGOPS w Daleszycach do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu działania jednostki.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 213/2018 z dnia 9 kwietnia 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłę Niziołek.
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 214/2018 z dnia 9 kwietnia 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Daleszycach* pod poz. Nr 2/2018.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 13 i 16 kwietnia 2018 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

W Statucie Ośrodka widnieją nieaktualne zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach mieści się na pierwszym piętrze budynku Ośrodka Zdrowia w Daleszycach, ul. Plac Staszica 22/2, tel. 41 307 24 78, 41 307 24 95. W budynku znajduje się winda, która umożliwia łatwiejszy dostęp dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Ustalono, że jednostka zajmuje 6 pomieszczeń, które wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby MGOPS w Daleszycach).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji MGOPS jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Banku Spółdzielczego Daleszyce - Górno.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Daleszycach w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy było 9 pracowników, tj. dyrektor oraz 8 pracowników socjalnych, w tym: 3 specjalistów pracy socjalnej, 2 starszych pracowników socjalnych i 3 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Dyrektor posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce, legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $15\ 842/8 = 1\ 980$ osób.

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy

Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane. Termin wypłaty zasiłku podawano w uzasadnieniu. Zdaniem zespołu kontrolującego informacja ta powinna być umieszczona w postanowieniu decyzji.

Zespół kontrolny odnotował, że dwóm sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki stałe prawidłowo nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pięciu skontrolowanych decyzjach odnotowano, że rygor natychmiastowej wykonalności widniał jedynie w postanowieniu oraz uzasadnieniu decyzji, w podstawie prawnej natomiast brak było art. 108 k.p.a., w sentencji kolejnych dwóch sprawdzonych decyzji brak było informacji o nadaniu decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności, a w jednej decyzji brak było rygoru, pomimo, że jej realizacja była przed terminem jej uprawomocnienia.

W październiku 2015 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Decyzje o przyznaniu pomocy przekazywane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora MGOPS wynika, że Ośrodek w 2017 roku pomocą okresową objął **108 osób**, a koszt udzielonej pomocy wyniósł **118 641 zł**. Głównym

powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 85 osób i długotrwała choroba – 16 osób.

W roku 2018 do dnia kontroli wsparcie w formie zasiłku okresowego otrzymało **46 osób**, w tym 39 z powodu bezrobocia. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano całą dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

RPŚ5D.5101.95.2018; RPŚ.2B.5101.209.2018; RPŚ.2B.5101.210.2018;
RPŚA.5101.127.2018; RPŚ5a.5101.167.2018; RPŚA.5101.145.2018; RPŚ3B.5101.80.2018;
RPŚ6A.5101.204.2018; RPŚ6A.5101.89.2017; RPŚ5a.5130.224.2018.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., w sentencji informując osobę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na jeden z powodów określonych w art. 108 § 1 k.p.a.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy oraz okresie na jaki pomoc została udzielona.

Termin wypłaty zasiłku, a w części decyzji również powód udzielenia świadczenia wpisywano w uzasadnieniu dokumentu. Zdaniem zespołu kontrolującego informacje te powinny znajdować się w postanowieniu decyzji.

Ze skontrolowanych akt wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m.in. zaświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia z PUP, faktury za leki.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2017 oraz z informacji przekazanych przez Dyrektora

MGOPS wynika, że pomocą w tym zakresie objęto ogółem **959 osób**. Całkowity koszt Programu za rok 2017 wyniósł **545 127 zł**, w tym dotacja **437 200 zł** i środki własne **107 927 zł**. Pomoc w formie posiłków otrzymało ogółem **483 osoby**, w tym 146 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 342 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej i 6 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2017 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **218 rodzin**. W roku bieżącym, do dnia kontroli dożywianiem objętych jest **339 dzieci**, a zasiłek celowy w ramach Programu przyznano dla **125 rodzin**.

Dożywianie prowadzone w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Daleszycze:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Gimnazjum w Daleszycach	57	3,70 zł	pełny obiad
2.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Daleszycach	80	3,70 zł 3,10 zł	pełny obiad
3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sukowie	43	3,00 zł	jedno danie gorące
4.	Szkoła Podstawowa w Brzechowie	44	3,70 zł 3,10 zł – kl. "0" i przedszkolaki	pełny obiad
5.	Szkoła Podstawowa w Słopcu	7	4,50 zł od 01.01.2018 r. 7,00 zł	jedno danie gorące
6.	Szkoła Podstawowa w Niestachowie	9	8,00 zł	jedno danie gorące
7.	Szkoła Podstawowa w Mójczy	26	6,00 zł	jedno danie gorące
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Borkowie	11	4,00 zł	jedno danie gorące
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Marzyszu	12	6,50 zł	jedno danie gorące
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczecnie	21	5,00 zł	jedno danie

				gorące
11.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Sierakowie	11	2,00 zł	bułka
	Razem	321		

Ponadto Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach opłacał w 2017 roku posiłki dla 7 dzieci uczęszczających do szkół poza terenem Gminy. Koszt posiłku wynosił od 2,50 zł do 3,90 zł.

Na terenie Miasta i Gminy Daleszyce w 10 placówkach oświatowych dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Nadmienić należy, że w Publicznej Szkole Podstawowej w Sierakowie dzieci otrzymują posiłek w formie bułki i soku. Z załącznika nr 3 pkt 36 wynika, że placówka ta jest w trakcie organizowania cateringu.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

RPŚ.2B.5130.19.2018; RPŚ.5A.5130.30.2018; RPŚ.2B.5130.39.2018;
 RPŚ.3B.5130.84.2018; RPŚ.2B.5130.12.2018; RPŚ3A.5130.127.2018;
 RPŚ3A.5131.141.2018; RPŚ3A.5130.145.2018; RPŚ5a.5130.43.2018; RPŚ3B.5130.82.2018
 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

RPŚ.3B.5131.229.2018; MGOPS-81211/503/2017; MGOPS-81211/1071/2017; MGOPS-81211/1198a/2017; RPŚ3B.5131.227.2018; RPŚ3A.5131.115.2018; RPŚ5B.5131.1.2017; RPŚ3A.5131.114.2018; RPŚ5D.5131.63.1.2018; RPŚ2A.5131.6.2018.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem i datą wydania. W podstawie prawnej decyzji przyznających posiłek lub zasiłek celowy na zakup żywności przytoczono także Uchwałę Nr XXXVI/2/2014 Rady Miejskiej w Daleszycach z dnia 10 stycznia 2014 roku, w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania

w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. W podstawie prawnej odnotowano natomiast brak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M.P. z 2015, poz.821), w związku z którą pomoc została przyznana. Wymienioną Uchwałę przywołano jedynie w części sprawdzonych decyzji w ich uzasadnieniu, ale z niewłaściwym publikatorem. W uzasadnieniu przeważającej części sprawdzonych decyzji widniał również nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przywoływano prawidłowo art. 48 b ustawy o pomocy społecznej, mówiący o posiłku, a w decyzjach na zasiłki celowe odnotowano brak art. 39 tej ustawy – mówiącego o zasiłku celowym.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, dzienny koszt posiłku, liczbę dni w tygodniu oraz realizatora.

Ponadto zespół inspektorów stwierdził, że w decyzjach wydanych na zasiłki celowe z Programu, termin wypłaty zaasiłku wpisywano w uzasadnieniu dokumentu. Zdaniem zespołu kontrolującego informacja ta powinna znajdować się w postanowieniu decyzji.

Sprawdzonym decyzjom przyznającym posiłek oraz zasiłek celowy na zakup posiłku nadano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej wpisując art. 108 k.p.a., informując stronę o tym fakcie w sentencji decyzji, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano decyzji rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Nadmienić należy, że w dwóch decyzjach wydanych na posiłek w sentencji nie poinformowano strony, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Daleszycach przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Dyrektora MGOPS (Załącznik Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2017, udzieliła **105 osobom** zasiłków celowych i dla **94 osób** specjalnych zasiłków celowych. W roku 2018 do dnia kontroli zasiłki celowe otrzymało **26 osób** oraz **38 osób** specjalne zasiłki celowe

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:
zasiłki celowe:

RPŚ.2B.5102.19.2018; RPŚ.5a.5102.174.1.2017; RPŚ.2A.5102.180.2017;
RPŚ.2B.5102.39.2017; RPŚ3A.5102.183.2017; RPŚ.2B.5102.177.2017;
RPŚ5a.5102.206.2018; RPŚ5D.5102.99.2018; RPŚ2A.5102.198.2017;
RPŚ5D.5102.100.2018; RPŚ5A.5102.5.2017; RPŚ.2B.5102.220.2018.

Specjalne zasiłki celowe:

RPŚ.3A.5102.67.2018; RPŚ.5a.5102.226.2018; RPŚ.5A.5122.24.2017;
RPŚ2A.5102.133.2017; RPŚ.2A.5102.8.2017; RPŚ3B.5102.140.2017;
RPŚ3A.5102.250.2018; RPŚ.2A.5102.21.2017; RPŚ2A.5102.64.2017.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: odcinki rent lub emerytur, decyzje ZUS, KRUS, faktury za zakup leków lub opału i oświadczenia klientów.

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Pomoc przyznano od miesiąca złożenia wniosku, zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji na specjalne zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 41 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na zasiłki celowe art. 39 wymienionej ustawy.

W sentencji większości sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano brak celu na jaki przyznano pomoc. Informacja ta znajdowała się dopiero w uzasadnieniu dokumentu.

O terminie i sposobie wypłaty zasiłku informowano stronę w uzasadnieniu decyzji. Zdaniem zespołu kontrolującego informacja taka powinna być umieszczona w postanowieniu decyzji.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji

nadano rygor natychmiastowej wykonalności w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. W kilku skontrolowanych decyzjach w sentencji stwierdzono brak zapisu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr XXIII/9/05 Rady Gminy w Daleszycach z dnia 23 marca 2005 roku określiła zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Usługi świadczone są przez 11 opiekunek domowych, w tym dwie opiekunki zatrudnione przez MGOPS na umowę o pracę oraz 9 w ramach umowy zlecenia.

W kontrolowanym okresie usługi opiekuńcze wykonywane były u 18 osób.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

RPŚ.3B.5122.17.2017; RPŚ.3B.5122.17.2018; RPŚ.5D.5122.13.1.2018;
RPŚ3B.5122.15.2017; RPŚ4B.5122.4.2017; RPŚ5a.5122.3.2018; RPŚ5D.5122.5.2018;
RPŚ2A.5122.126.2018; RPŚ.2B.5122.270.2018; RPŚ5a.5122.1.2018.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, Uchwałą Nr XXIII/9/05 Rady Gminy w Daleszycach z dnia 23 marca 2005 roku, dotyczącą usług opiekuńczych oraz upoważnienie Dyrektora MGOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały z aktualnymi publikatorami oraz datami ich wydania. W podstawie prawnej brak było jednak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano stronę m.in.: o ilości dni i godzin przyznanej pomocy, konkretnych dniach tygodnia, w które usługi będą świadczone, cenie za godzinę

usługi, wysokości odpłatności za 1 godzinę oraz kto będzie wykonawcą usługi. Do większości decyzji dołączony był *Zakres obowiązków opieunki domowej*.

Sprawdzonym 6 decyzjom, których realizacja była przed terminem ich uprawomocnienia, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w postanowieniu, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu wskazywano powód nadania rygoru, natomiast w podstawie prawnej decyzji nie przywoływano art. 108 k.p.a., w oparciu o który nadaje się rygor. Ponadto w jednej decyzji odnotowano brak przywołania rygoru, pomimo, że powinien być nadany, gdyż realizacja usług odbywała się przed terminem uprawomocnienia dokumentu. W pozostałych decyzjach rygor nadano w sposób prawidłowy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi Ośrodek przyznał 30 osobom.

Wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Ośrodek zlecił Przychodni dla Rodziny „Galus” w Kielcach – podmiotowi wyłonionemu w drodze zapytania ofertowego.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

RPŚ.5D.5122.13.2018; RPŚ5a.5122.30.2018; RPŚ.3A.5122.28.2018; RPŚ.2B.5122.12.2018; RPŚ2A.5122.8.2018; RPŚ6A.5122.16.2017; RPŚ5a.5122.1.2.2018; RPŚ2B.5122.116.2018; RPŚ5D.5122.5.1.2018; RPŚ6A.5122.26.2018.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wywiad lub jego aktualizacja, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z symbolem P, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W podstawie prawnej stwierdzono brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W skontrolowanych aktach na wnioskach widnieją daty wpływu do Ośrodka Pomocy Społecznej.

W przypadku gdy usługi były świadczone przed terminem uprawomocnienia się decyzji nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art.

108 k.p.a., a w postanowieniu informując stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na ważny interes strony. W kilku decyzjach stwierdzono w sentencji brak informacji o nadaniu decyzji rygoru.

W decyzjach administracyjnych określono okres na jaki przyznano usługi oraz informowano klienta, że usługi będą świadczone przez określoną liczbę godzin w dni robocze w miesiącu. Zdaniem zespołu kontrolującego strona powinna otrzymać informację, w które konkretne dni tygodnia usługi będą wykonywane i po ile godzin dziennie. W decyzjach odnotowano również brak pełnej ceny za 1 godzinę usług oraz realizatora.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2017 Ośrodek opłacał za pobyt w dps **27 mieszkańców**, a koszt ich pobytu w placówkach tych wyniósł **491 497 zł**. W roku 2018 do dnia kontroli w domach pomocy społecznej przebywało **22 mieszkańców** Miasta i Gminy Daleszyce.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: kontaktach z rodziną, poradach, umawianiu wizyt lekarskich, kontaktach z różnego rodzaju instytucjami, pomocy w wypełnianiu dokumentów, pomocy w uzyskaniu pracy, pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności, motywowaniu podopiecznych do polepszenia swojej sytuacji życiowej, do aktywnego poszukiwania pracy, rejestracji w PUP, motywowaniu do podjęcia leczenia u specjalisty, leczenia odwykowego, współpracy z Policją, służbą zdrowia, sądami, kuratorami, opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi.

Na uwagę zasługuje fakt, że MGOPS w Daleszycach przystąpił do projektu, który ma na celu wzmocnienie jakości świadczonych usług na rzecz klientów pomocy społecznej, poprzez wydzielenie zespołu ds. pracy socjalnej. Pracownicy tego Zespołu mogą w chwili obecnej poświęcić więcej czasu na pracę socjalną z trudnym klientem, pomagając mu wyjść z trudnej sytuacji życiowej, pokonać problemy, zaktywizować do działania, w celu polepszenia sytuacji życiowej, zdrowotnej, materialnej.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka wykorzystują kontrakt jako instrument pracy socjalnej, gdyż w 2018 roku do dnia kontroli zawarli 15 kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W Statucie Ośrodka widnieją nieaktualne zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 8 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy i na jednego pracownika przypada 1 980 mieszkańców.

Warunki lokalowe MGOPS w Daleszycach są dobre, klienci mają możliwości przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Nadmienić należy, że w podstawie prawnej ośmiu na dziesięć skontrolowanych decyzji na zasiłki stałe przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w postanowieniu tych decyzji wpisano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w podstawie prawnej decyzji, a informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Termin wypłaty zasiłków pieniężnych z pomocy społecznej wpisywano w uzasadnieniu decyzji oraz w części decyzji przyznających pomoc okresową powód udzielenia świadczenia wpisywano również w uzasadnieniu dokumentu. Zdaniem zespołu kontrolującego informacje te powinny być umieszczone w postanowieniu decyzji.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 odnotowano brak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M.P. z 2015, poz.821), w związku z którą pomoc została przyznana. Wymienioną Uchwałę przywołano jedynie w części sprawdzonych decyzji w ich uzasadnieniu, ale z niewłaściwym publikatorem, w uzasadnieniu przeważającej części sprawdzonych decyzji w tym zakresie widniał również nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przywoływano prawidłowo art. 48 b ustawy o pomocy społecznej, mówiący o posiłku, a w decyzjach na zasiłki celowe odnotowano brak art. 39 wymienionej ustawy – mówiącego o zasiłku celowym.

Na terenie Miasta i Gminy Daleszyce w 10 placówkach oświatowych dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Nadmienić należy, że w Publicznej Szkole Podstawowej w Sierakowie dzieci otrzymują posiłek w formie bułki i soku. Z załącznika nr 3 pkt 36 wynika, że placówka ta jest w trakcie organizowania cateringu.

W sentencji większości sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano brak celu na jaki przyznano pomoc. Informacja ta znajdowała się dopiero w uzasadnieniu dokumentu.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych w sprawie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak było

*Wpisać
18.12.14
Lg*

rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określono okres na jaki przyznano usługi oraz informowano klienta, że usługi będą świadczone przez określoną liczbę godzin w dni robocze w miesiącu. Zdaniem zespołu kontrolującego strona powinna otrzymać informację, w które konkretne dni tygodnia usługi będą wykonywane i po ile godzin dziennie. W decyzjach odnotowano również brak pełnej ceny za 1 godzinę usług oraz realizatora.

Zespół kontrolny odnotował, że w części sprawdzonych decyzji wydanych w zakresie pomocy społecznej prawidłowo nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. W pozostałych decyzjach rygor widniał w podstawie prawnej i uzasadnieniu lub w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji, a kilku decyzjom nie nadano rygoru pomimo, że powinien być nadany z uwagi na realizację decyzji przed terminem jej uprawomocnienia.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że MGOPS w kontrolowanym okresie wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, gdyż w 2018 roku pracownicy socjalni zawarli 15 kontraktów socjalnych.

Na uwagę zasługuje fakt, że MGOPS w Daleszycach przystąpił do projektu, który ma na celu wzmocnienie jakości świadczonych usług na rzecz klientów pomocy społecznej, poprzez wydzielenie zespołu ds. pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora Ośrodka oraz specjalistę pracy socjalnej.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Dyrektor jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Dyrektor jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej MGOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Dyrektora MGOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź

2. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

DYREKTOR
Miejsko - Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Słyszczach

Renata Sgliczińska

26.06.2018 r.

Data i podpis

Kielce, dnia 16 maja 2018 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI

URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

MIEJSKO GMINNY

Ośrodek Pomocy Społecznej

26-021 Daleszyce, ul. Plac Słazicki 22/2

NIP 557-22-07-846, Regon 290546560

tel. 041 307 24 78, 041 307 24 95

Zapoznałam się z treścią

protokołu

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bogumiła Wójcik

ZASTĘPCA DYREKTORA

WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA